

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546

ประเภทวิชาเกษตรกรรม แผนกวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

An Evaluation of the Higher Vocational Certificate Curriculum of 2546 B.E.

in Agro Industry Field of Agriculture

สรารุท จินดาเพชร (Sarawut Jindapet)* ดร.สุนันตา วีรกุลเทวัญ (Dr.Sunanta Verakultawan)**

ดร.กึ่งแก้ว ปะติตั้งไข (Dr.Kingkeaw Patitangko)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 166 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การประเมินหลักสูตรใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP) ประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ABSTRACT

The purpose of this research was to evaluate the Higher Vocational Certificate Curriculum of 2546 Buddhist Era in Agro Industry Field of Agriculture at College of Agriculture and Technology in the North-East. The population was 166 stakeholders consisting of the college administrators , the instructors and the students in the Faculty of Agro Industry. The research instruments were the questionnaires. CIPP Model was used to evaluate the curriculum in 4 categories , context , input , process and product. The result of the study showed that the administrators , the instructors and the students were of the same opinion in general that the context , the input , the process and the product of curriculum were appropriate at a high level.

คำสำคัญ: หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546

Key Words: THE HIGHER VOCATIONAL CERTIFICATE CURRICULUM OF 2546

*นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทนำ

จากการที่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาเป็นระยะเวลานาน กอปรกับทางสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา มีนโยบายที่จะเปิดรับนักเรียนระดับปริญญาตรี สาขาอุตสาหกรรมเกษตร เข้าศึกษาต่อในอนาคดโดยใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรเป็นพื้นฐานในการพัฒนาไปเป็นหลักสูตรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีต่อไป โดยที่หลักสูตรดังกล่าวยังไม่ได้มีการประเมินว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ และมีประสิทธิภาพเพียงใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการนำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและสามารถใช้ประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี อีกทั้งเป็นความสำเร็จในการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่อไปนี้

1. ด้านบริบทของหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับความคาดหวังของคุณสมบัติที่จะให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน และความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับภาวการณ์ในปัจจุบันของสังคม ตลอดจนความเหมาะสมของจุดประสงค์โดยภาพรวมกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ตำราเอกสาร สถานที่เรียนและบุคลากร

3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร

4. ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพของนักศึกษาหลังจากที่ผ่านการใช้หลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

1. แนวคิดในการประเมิน ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP) ประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2. เนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้หลักสูตรที่ทำการประเมินคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษาแผนกวิชา อุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน อาจารย์แผนกวิชา อุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 42 คน และนักศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2554 ในแผนกวิชา อุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 166 คน

4. ระยะเวลา การประเมินครั้งนี้ ดำเนิน การศึกษาในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง รวม 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา- อาจารย์ และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2-5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของหลักสูตรทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัย เบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งมี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร มีลักษณะเป็นข้อความ ปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมี รายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตาม วัตถุประสงค์ และขอบเขตเนื้อหาที่จะประเมิน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความ สอดคล้องของข้อความถาม กับจุดประสงค์ของการ สอบถาม ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามแล้วปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอ ต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายพนม แพน แก้ว นายวิรัตน์ อมรชัยกิจ และ ดร.เรืองรัตน์ ทิวทอง เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความถามนั้นวัดได้ตรงตาม เนื้อหากับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความถามนั้นวัดได้ตรง ตามเนื้อหากับวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความถามนั้นวัดได้ไม่ตรง ตามเนื้อหากับวัตถุประสงค์

4.1 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์ของการสอบถาม (Index of Item - Objective Concurrence) โดยใช้สูตร IOC

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดรรชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2 คัดเลือกข้อความถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปไว้ใช้ต่อไป เนื่องจากถือว่าเป็นข้อความถาม ที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด สำหรับข้อความใดที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะนำ ข้อความนั้นไปแก้ไขปรับปรุงใหม่ตามข้อเสนอแนะ

ของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ด้านความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่า IOC เท่ากับ 0.98

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 30 คน โดยทดลองใช้กับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชิงรายแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ 5 ชุด นักศึกษา 12 ชุด และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้วแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ 5 ชุด นักศึกษา 8 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.9603 และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.9634

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปแปลความหมายตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ด้านบริบท ได้แก่ ความเหมาะสมของจุดประสงค์ของหลักสูตร ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับความคาดหวังของคุณสมบัติที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับภาวการณ์ในปัจจุบันของสังคมและความเหมาะสมของจุดประสงค์โดยภาพรวมกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง พบว่ามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ด้วยเหตุที่การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของหลักสูตร ดังนั้นในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรจึงมิได้กำหนดมาจากความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการ หรือผู้ใช้ผลผลิตเท่านั้น แต่หมายรวมถึงปัจจัยแวดล้อมทั้งจากภายในและภายนอก อาทิ สภาพการณ์ปัจจุบัน สภาพและความต้องการของสังคม ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี รวมไปถึงนโยบายการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยของสมหวัง (2540) ที่กล่าวว่า การประเมินบริบทจะต้องเน้นความสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการและเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อการบรรลุถึงเป้าหมาย

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตร สื่อการเรียน การสอน ตำราเอกสาร และสถานที่เรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพนั้น โครงสร้างหลักสูตรควรกำหนด ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่นเดียวกับ ใจทิพย์ (2539) ที่กล่าวว่า การจัดกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาควรยึดหลักสำคัญคือ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เหมาะสมที่จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์

ด้านกระบวนการ ได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การศึกษาในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว และด้วยสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การเรียนรู้ต้องก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่นนี้แล้วในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนต้องมีการปรับเปลี่ยน

รูปแบบกิจกรรมการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนในวิชานั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติแก่ผู้เรียนที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดและสร้างองค์ความรู้ใหม่ อีกทั้งการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่กล่าวว่า ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน

ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพของนักศึกษา หลังจากที่ผ่านมาการใช้หลักสูตร พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐานและมีผลผลิตที่มีคุณลักษณะพึงประสงค์ผู้สังคมได้อย่างมีคุณภาพนั้น กล่าวได้ว่า นอกเหนือจากคุณภาพด้านครูผู้สอน ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แล้ว คุณสมบัติของผู้เรียนจัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งหากมีความศรัทธาและมุ่งมั่นตั้งใจก็จะประสบความสำเร็จได้ ไม่ยาก ในทางตรงกันข้ามผู้ที่ไม่มี ความอดทน ขาดคุณธรรม ใช้ชีวิตตามกระแสสังคม และเป็นพวกวัตถุนิยม ย่อมทำให้คุณภาพของบุคคลนั้นอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านบริบทด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศที่มี การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ของแต่ละวิทยาลัยโดยเฉพาะ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมในแต่ละวิทยาลัย
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตรสาขาวิชาชีพ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับหลักสูตรและสามารถตอบสนองผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของสังคมหรือตลาดแรงงานว่าต้องการนักศึกษาที่มีคุณสมบัติและความรู้ความสามารถในด้านใดบ้าง เพื่อที่จะนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมใจ ภูมิพันธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา วีรกุลเทวัญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิ่งแก้ว ปะติตังโฆ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรานี พันจาววัฒนพันธ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยและขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์ ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแม่บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดชีวิต บุรพาจารย์

คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมาธิ
ปัญญา ตลอดจนทั้งภรรยา บุตรที่ได้ช่วยเหลือและให้
กำลังใจแก่ผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2544. สาระและมาตรฐานการ
เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใน
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539. การพัฒนาหลักสูตร :
หลักการสอนและแนวปฏิบัติ. ภาควิชา
บริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2540. การประเมินโครงการ.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.